

Til skoleeiere

Vår ref.: Håkon Solbu Trætteberg
T: 920 54 308
E: h.s.tratteberg@samfunnsforskning.no

Oslo 15.06.2017

Forskning om aktivt medborgerskap i skolen

Institutt for samfunnsforskning gjennomfører for tiden et forskningsprosjekt som heter «Rammebetingelser og ringvirkninger av velferdsmiks». Prosjektet varer fra 2015 til 2019 og er finansiert av Norges forskningsråd. Utgangspunktet for prosjektet er at vi vet at de skandinaviske velferdsstatene generelt er gode på å tilrettelegge for at familiene kan utøve et aktivt medborgerskap. Innenfor skoleområdet betyr dette at elever og foreldre er myndiggjort på en slik måte at de kan påvirke forskjellige sider ved skolegangen til elevene.

Nå ønsker vi å gjøre studier for å bedre forklare hva som bidrar til at innbyggerne opplever å ha et aktivt medborgerskap innenfor forskjellige tjenesteområder, herunder forskjellene på offentlige og private tjenester. For å få best mulig tallmateriale har vi vært i kontakt med Utdanningsdirektoratet (Udir) som åpner for å inkludere en egen modul med spørsmål fra oss i foreldreundersøkelsen for grunnskolen. Disse spørsmålene er utviklet for å belyse hva foreldre kan gjøre dersom de ønsker endringer i skolehverdagen og hvordan de opplever at slike forsøk har blitt møtt. Spørsmålene er inkludert i vedlegget. I tillegg anser vi følgende av Udirs moduler for å være interessante:

- Årstrinn
- Trivsel
- Motivasjon
- Hjem - skole
- Informasjon fra skolen
- Dialog og medvirkning
- Foreldrenes arbeidsutvalg/FAU og samarbeidsutvalget/SU
- Kjennskap og forventninger

Vi vil etter søknad få tilgang på resultatene fra Udir. Vi forholder oss til retningslinjene fra Personvernombudet for forskning hos Norsk senter for forskningsdata for å sikre at prosjektet er i tråd med forskningsetiske standarder. Vi er imidlertid avhengig av at skoleeierne velger å gjennomføre undersøkelsen og

at de inkluderer de aktuelle modulene. For å inkludere modulen som vi har utviklet må vi få beskjed så kan vi sørge for at den legges inn for de aktuelle skolene. Disse spørsmålene er særlig interessante for oss, men vi er overbevist om at de også vil være interessante for skoler og skoleeiere siden de omhandler kjerneverdier ved skoletilbudet.

Grunnen til at vi mener at våre spørsmål er særlig interessante er at standardmodulene fra Udir kartlegger hvorvidt foreldrene er tilfredse med forskjellige, viktige sider ved tilbudet de mottar. Spørsmålene vi har utviklet utfyller dette ved å se på hvilke virkemidler foreldrene har tilgjengelig dersom de ikke er tilfredse, og hvordan disse virkemidlene fungerer. Dette kan gjøres ved å se på handlinger (slik som for eksempel å klage på tjenesten eller bytte skole) og å undersøke hvorfor disse ble benyttet. Dette vil kunne gi innsikt i hvorvidt foreldrene føler seg myndiggjort eller maktesløse i møtet med skolen.

Vi håper kommunen og skolene ser nytten av vår forskning og at den kan være interessant for de som jobber i og med skolesektoren. Vi mener forskningen er viktig blant annet fordi:

- Skole og utdanning er avgjørende viktig både for samfunnet og for den enkelte elev. Derfor bør alle relevante sider ved dette kartlegges. Aktivt medborgerskap er en form for kvalitet som får stadig større oppmerksomhet både i offentlige prioriteringer og i et menneskerettsperspektiv.
- Vi gjennomfører en sammenligning av offentlige og private skoler. Loven om privatskoler/friskoler er under konstant offentlig debatt. Her er det viktig å kartlegge eventuelle forskjeller i en videre forstand enn hva som gjøres i normerte tester. Familienes mulighet for å ta egne valg og påvirke skolegangen til barna kartlegges av vår studie av aktivt medborgerskap på en måte som ikke tidligere er gjennomført.

Resultatene av våre studier vil være åpne for allmenheten og være med å danne kunnskapsgrunnlag for offentlig skolepolitikk, samtidig som andre skoleaktører også kan bruke den i sitt arbeid. Mer informasjon om vårt prosjekt finnes på denne nettsiden: <http://www.samfunnsforskning.no/Prosjekter/Avsluttede-prosjekter/Utkontraktering-av-skandinaviske-velferdssamfunn>

Ta gjerne direkte kontakt dersom du ønsker mer informasjon om oss eller vårt prosjekt.

Vi legger ved et eget dokument som beskriver hvordan skolen rent praktisk går fram for deltakelse i forskningsprosjektet.

Med vennlig hilsen
Institutt for samfunnsforskning

Karl Henrik Sivesind
Forsker 1

Håkon Solbu Trøttestad
Forsker 2

Vedlegg:

- Praktisk informasjon om deltakelse i foreldreundersøkelsen i skolen samt Institutt for samfunnsforskning forskningsprosjekt